

Oponentský posudok k habilitačnej práci

Autorka habilitačnej práce: PhDr. Elena Gažiková, PhD.

Názov habilitačnej práce: Syndróm vyhorenia u pracovníkov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Oponent: prof. PaedDr. Milan Schavel, PhD.

Autorka predkladá na posúdenie habilitačnú prácu, ktorej témou je syndróm vyhorenia u sociálnych pracovníkov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Téma habilitačnej práce je aktuálna, súvisí so sociálnou prácou v teoretickej aj v praktickej rovine. Napriek odkazom sociálnych pracovníkov z praxe je pomerne málo frekventovaná, pričom na Slovensku nie je dostatočne spracovaný seriózny výskum podobne, ako napríklad pri sledovaní tohto nepriaznivého javu v profesiách učiteľov, lekárov alebo zdravotných sestier.

Autorka sa rozhodla pre spracovanie témy syndrómu vyhorenia u pracovníkov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. K výberu tejto témy ju viedla jej osobná niekoľkoročná pracovná skúsenosť na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Názov habilitačnej práce a jej štruktúra korešponduje s teoretickými východiskami a so zameraním empirickej časti habilitačnej práce. Celkovú úroveň habilitačnej práce potvrdzuje aj fakt, že je písaná v kompozičnom modeli IMRAD.

Pravopis a štylistika prezentované v práci sú na primeranej úrovni. Citácie použité a prezentované v práci sú korektné.

Habilitantka v teoretickej časti svojej práce približuje súčasný stav problematiky v oblasti syndrómu vyhorenia v kontexte vyjadrení odborníkov a tiež prostredníctvom realizovaných výskumov. Zameriava sa na vymedzenie pojmu syndróm vyhorenia, popisuje etapy vyhorenia, príznaky, faktory vzniku a prevenciu. V ďalšej časti práce autorka uvádza špecifiká práce na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Popisuje organizačnú štruktúru oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a jednotlivé činnosti sociálnych pracovníkov z hľadiska pracovných pozícií. Pozornosť zameriava aj na riziká spojené s výkonom práce na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Aj keď sú zdroje informácií pomerne známe, považujem zaradenie takto spracovaného textu za prínosné, samotný text potom pôsobí kompaktné. V závere teoretickej časti práce približuje

autorka vzdelávacie aktivity, ktoré pracovníci týchto oddelení absolvujú v rámci svojich pracovných pozícií.

Výskumným cieľom habilitačnej práce bolo prostredníctvom teoretického spracovania a vedeckého výskumu vytvárať na pracovisku optimálne podmienky pre zníženie faktorov, ktoré ovplyvňujú vznik syndrómu vyhorenia u pracovníkov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Výberový súbor tvorilo 317 pracovníkov oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v rámci celej Slovenskej republiky. Autorka habilitačnej práce zdôvodnila početnosť výberového súboru ako aj jeho zastúpenie z hľadiska pohlavia a pracovného zaradenia (kmeňoví pracovníci a projektoví pracovníci). Pre zber dát bol použitý dotazník MBI pre pomáhajúce profesie od Ch. Maslachovej a S. E. Jacksonovej, ktorý patrí k najznámejším dotazníkom pre vyhodnocovanie vyhorenia. Dotazník (ktorý by mal byť uvedený v prílohovej časti práce) bol zameraný na zisťovanie miery výskytu syndrómu vyhorenia u pracovníkov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a porovnanie vzhľadom na vybrané sociodemografické charakteristiky, ako je dĺžka praxe, počet rodín za rok s ktorými sociálny pracovník pracuje, vnímanie supervízie z hľadiska efektívnosti a pracovná pozícia.

Štatistické spracovanie získaných dát bolo vyhodnocované prostredníctvom programu SPSS, v rámci štatistickej analýzy bola použitá deskripcia premenných. Oceňujem obsahovú analýzu otvorených otázok s vytvorením kategórií a priradovaním jednotlivých odpovedí respondentov.

Výsledky autorka prezentuje v prehľadných grafoch a tabuľkách. Z výsledkov výskumu vyplýva, že pracovníci sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykazujú mierny stupeň vyhorenia v oblasti emocionálneho vyčerpania, nízky stupeň depersonalizácie a mierny stupeň vyhorenia v oblasti osobného uspokojenia. Autorka v diskusii interpretuje a vysvetľuje výsledky, ktoré porovnáva s inými výskumami a zisteniami viacerých odborníkov a inštitúcií. Výsledky vedú ku konkrétnym a reálnym odporúčaniam pre prax.

Záver

Habilitačná práca má veľmi dobrú úroveň, splňa všetky požiadavky kladené na vedeckú prácu, texty sú zrozumiteľné a čitateľné. Výsledky výskumu sú prehľadne a dôsledne spracované v tabuľkách, zoznam literatúry je rozsiahly a komplexný. Prezentované výskumné zistenia považujem za prínosné+ nielen z pohľadu zistení, ale aj preto, že môžu byť serióznym podkladom pre relevantné subjekty pri prehodnocovaní miery zaťaženia

pracovníkov uvedených oddelení a sociálních pracovníkov vôbec. Predložená habilitačná práca spĺňa požiadavky kladené na tento druh vedeckých prác. Odporúčam, aby bol po úspešnom habilitačnom konaní PhDr. Eleny Gažíkovej, PhD. podaný návrh na udelenie vedecko-pedagogického titulu docent v odbore Sociálna práca (3.1.14).

V Bratislave 25.4. 2018

prof. PaedDr. Milan Schavel, PhD.